

Abstrakt

Alternativní řešení trestních věcí

Tato rigorózní práce rozebírá, analyzuje a hodnotí jednotlivé druhy alternativních řešení trestních věcí neboli odklonů, o kterých v obecné rovině bude pojednáváno v první kapitole této práce, která mimo jiné popisuje i koncept restorativní justice. Ve druhé až šesté kapitole se rigorózní práce zaměřuje na rozbor, analýzu a hodnocení zákonných definicí jednotlivých institutů alternativních řešení trestních věcí, a to podmíněnému zastavení trestního stíhání, narovnání, odklonům ve zkráceném přípravném řízení (podmíněnému odložení návrhu na potrestání a odložení věci po schválení narovnání), trestnímu příkazu a dohodě o vině a trestu. Rigorózní práce analýzou institutů odklonů nabízí pohled na současnou právní úpravu, ale předkládá k tomu i přílehlavou judikaturu. V neposlední řadě práce nabízí i pohled na instituty odklonů z hlediska vlastní praxe. Sedmá kapitola rozebírá zákonnou úpravu slovenských druhů odklonů a jejich hodnocení včetně komparace s českou právní úpravou alternativního řešení trestních věcí, zejména u podmíněného zastavení trestního stíhání, podmíněného zastavení trestního stíhání spolupracujícího obviněného, smíru, trestního rozkazu a u dohody o vině a trestu podle slovenského trestního poriadku. Úvahy de lege ferenda rigorózní práce rozvíjí v osmé kapitole, kde se předkládá možné zlepšení a zefektivnění právní úpravy jednotlivých institutů alternativních řešení trestních věcí z hlediska trestního práva. Cílem této rigorózní práce je nabídnout ucelený pohled na alternativní řešení trestních věcí, jejichž zavádění bylo reakcí na zvýšený počet pachatelů a zahlcení orgánů činných v trestním řízení, včetně věznic, a dále zodpovědět otázku zda zavádění odklonů bylo odrazem prvků restorativní justice a její racionalizace. Cílem této práce je zároveň seznámení se zákonnou úpravou institutů odklonů a následné jejich zhodnocení z hlediska praxe, ale i seznámení s posledními novelami trestního řádu, které se dotkly hodnocených institutů alternativního řešení trestních věcí, dále porovnání těchto institutů se slovenskými odklony. Práce připojuje k jednotlivým institutům i přílehlavou judikaturu, která dotvází výkladový rámec institutů a dále se v práci nabízí zamyšlení nad možnou de lege ferenda zákonnou úpravou těchto institutů.

Klíčová slova: podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání, trestní příkaz, odklony ve zkráceném přípravném řízení, dohoda vině a trestu, odklony